

tilorului, asupra importanței lui semnificații. Pantera simbolică, însă, scapă din cușcă și ucide fără milă. În această ipostază, ea este replica zoomorfă a miticei Nemesis.

Indubitabil, însă, elementul-cheie al oricărei variante în care poate apărea triada zoosemică arhetipală îl constituie monstruosul, născut prin fecundarea miticului de către estetic. El este prezent în cantitate masivă și în forme dintre cele mai neașteptate în opera lui Albee, dar nu lipsește nici din cea a lui Dürrenmatt. Trei tipuri de monștri se pot detecta la Albee: unul este monstrul transpus direct din spațiul mitologic greco-roman în spațiul vidat de mitic al epocii noastre (v. imaginea satyrului de piatră din *Ascultînd*), altul este monstrul ce descinde dintr-un monstru mitologic, a cărui imagine, degenerată pînă la grotesc, o reprezintă (v. ciinele proprietăresei din *The Zoo Story*, ironic comparat cu Cerber), și al treilea este monstrul ce ține de o mitologie proprie (v. ciudațele personaje marine din *Priveliște marine*), așa cum monstrul Caliban, cu care personajele acestei piese albeene se înfruntă evident, ținea, la rîndu-i, de ordinea unei mitologii pe care Shakespeare nu o împarte cu nimeni. Monștrii marini ai lui Albee sînt monștri de inocență; că inocența poate deveni, la un moment dat, monstruoasă, a înțeles la fel de bine și Dürrenmatt, atunci cînd a scris *Un inger vine la Babylon*, și acest fapt îl socotă a fi elementul de noutate pe care Dürrenmatt îl adaugă, în această piesă, schemei conflictuale împrumutate, vizibil, din *Omul cel bun din Siciuan* de Brecht.

În triada zoosemică arhetipală, domesticul era domestic, sălbaticul, sălbatic, monstruosul, monstruos. Cele trei componente erau discontinue, trecerea lor dintr-una într-alta se putea doar cu greu concepe. În variantele pur estetice, deci vidate de mitic, în care nu se înfățișează astăzi, triada nu mai prezintă structură inițială discontinuă, ci una continuă, grație căreia este posibilă trecerea domesticului în sălbatic și a inocenței în monstruos. Din această labilitate extraordinară a categoriilor se naște drama omului modern, a cărui existență s-a golit de mitic și s-a umplut de estetic.

MARGINALII

Parteneri: Poezia și Muzica

Cu o privire vagă, niște ochi roșunzi-melancolici proptiți ușor asiatic, cu nas de Petrușka sau Ivanușka sau Mișka, dintr-un basm vechi rusec, cu miini de preot bine hrănit la hramuri, trup alert, cituși de pușin stinjenit de cele citeva cușe adipose care se căznesc să-l stinjenească, cu joben pe care uneori îl poartă în chip de marchiz de Priola, alteori în chip de musical al vechiului București, într-un smoking al cărui unic nasture stă gata-gata să sară, și de sub care, cămăși, cînd negre cu picățele, cînd roșii ca flacăra confirmă anticonformismul ușor conformist al acestei atît de conformiste vestimentații, cu niște pantofi de lac care, uneori, ca într-un film animat, schifează singuri ritmuri de samba, bossanova sau bat imper-turbabil cîndrelul, dar mai ales cu un glas ale cărui nuanțe pot ajunge, fără vulgaritate, la invectivă, fără falsă căldură și lacrimă de doi bani, la autentice sensibilități nonșalante, nepoluate, neconfectionate, dar, încă o dată, mai ales cu un deosebit simț al măsurii, cu acea punte a sincerității și a adevărului scenic, un actor care nu mai este nici o tină speranță, care n-a fost niciodată răsfățatul nimănui, care sper că nu va deveni niciodată un „a fost cîndva”... ține timp de două ore, într-o foarte mică sală, publicul în mînd, fără giumbușlucuri, fără nazuri, fără fartiții, fără spectaculoase găselnițe regizorale, dar mai ales fără partener! Nu, greșesc! Parteneri îi sînt: Poezia și Muzica.

Poezia delicată și, în același timp, virulentă a lui Marin Sorescu, muzica excelentă a unui compozitor puțin cunoscut (vom mai auzi de el), Dan Stoian. Liantul, legătura dintre muzică și poezie, o face un artist care, după ce a atras atenția cîndva, cu lucruri de calitate, telespectatorilor, după ce, pare-mi-se, s-a ascuns un timp ca prestator de servicii artistice pe schema unui teatru muzical, unde pare-mi-se nu și-a găsit locul, profită de binevoitoarea înțelegere a animatorului de teatru care este Dinu Săraru, și ne cucerește printr-un spectacol, în felul lui, unic!

Mihai GÎRNÎȚA